

Suvestinė redakcija nuo 2014-03-29 iki 2018-03-08

Nutarimas paskelbtas: Žin. 2012, Nr. [69-3583](#), i. k. 112106ANUTA00O3-149

**VALSTYBINĖS KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJOS
N U T A R I M A S**

**DĖL REIKALAVIMŲ GAMTINIŲ DUJŲ SKIRSTYMO IR LAIKYMO SISTEMOS
OPERATORIAUS RENGIAMAI ATITIKTIES PROGRAMAI PATVIRTINIMO**

2012 m. birželio 18 d. Nr. O3-149
Vilnius

Pakeistas teisės akto pavadinimas:

Nr. [O3-93](#), 2014-03-28, paskelbta TAR 2014-03-28, i. k. 2014-03605

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo 43 straipsnio 2 dalies 4 punktu, 7 straipsnio 2 dalies 17 punktu ir 43¹ straipsnio 2 dalies 4 punktu, Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (toliau – Komisija) n u t a r i a:

Preambulės pakeitimai:

Nr. [O3-93](#), 2014-03-28, paskelbta TAR 2014-03-28, i. k. 2014-03605

1. Patvirtinti Reikalavimus gamtinių dujų skirstymo ir laikymo sistemos operatoriaus rengiamai atitikties programai (toliau – Reikalavimai) (pridedama).

Punkto pakeitimai:

Nr. [O3-93](#), 2014-03-28, paskelbta TAR 2014-03-28, i. k. 2014-03605

2. Įpareigoti gamtinių dujų skirstymo sistemos operatorių, vadovaujantis Komisijos patvirtintais Reikalavimais, parengti ir Komisijai pateikti atitikties programą iki 2013 m. sausio 1 d.

3. Įpareigoti gamtinių dujų laikymo sistemos operatorių, vadovaujantis Komisijos patvirtintais Reikalavimais, parengti ir Komisijai pateikti atitikties programą per du mėnesius nuo gamtinių dujų laikymo licencijos išdavimo dienos

Papildyta punktu:

Nr. [O3-93](#), 2014-03-28, paskelbta TAR 2014-03-28, i. k. 2014-03605

KOMISIJOS PIRMININKO PAVADUOTOJAS,
PAVADUOJANTIS KOMISIJOS PIRMININKĄ

DANAS JANULIONIS

REIKALAVIMAI GAMTINIŲ DUJŲ SKIRSTYMO IR LAIKYMO SISTEMOS OPERATORIAUS RENGIAMAI ATITIKTIES PROGRAMAI

Pakeistas priedo pavadinimas:

Nr. [O3-93](#), 2014-03-28, paskelbta TAR 2014-03-28, i. k. 2014-03605

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Reikalavimai gamtinių dujų skirstymo ir laikymo sistemos operatoriaus rengiamai atitikties programai (toliau – Reikalavimai) nustato gamtinių dujų skirstymo ir laikymo sistemos operatoriaus (toliau – Sistemos operatorius) rengiamos atitikties programos principus bei gaires.

Punkto pakeitimai:

Nr. [O3-93](#), 2014-03-28, paskelbta TAR 2014-03-28, i. k. 2014-03605

2. Šiais Reikalavimais siekiama sudaryti prielaidas Sistemos operatoriui užtikrinti gamtinių dujų skirstymo ir laikymo sistemos naudotojų nediskriminavimą, sudarant vienodas nediskriminacines prieigos prie gamtinių dujų skirstymo ir laikymo sistemos ir pasinaudojimo gamtinių dujų skirstymo ir laikymo sistema sąlygas, taip pat tinkamam Sistemos operatoriaus skirstymo ir laikymo sistemos naudotojų nediskriminavimo, veiklos efektyvumo, viešumo, informavimo ir kitų licencijuojamos veiklos principų įgyvendinimui.

Punkto pakeitimai:

Nr. [O3-93](#), 2014-03-28, paskelbta TAR 2014-03-28, i. k. 2014-03605

3. Reikalavimai parengti vadovaujantis Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymu (Žin., 2000, Nr. [89-2743](#); 2007, Nr. [43-1626](#); 2011, Nr. [87-4186](#)) (toliau – Įstatymas), 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 715/2009 dėl teisės naudotis gamtinių dujų perdavimo tinklais sąlygų, panaikinančiu Reglamentą (EB) Nr. 1775/2005 (OL 2009 L 211, p. 36) (toliau – Reglamentas), 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/73/EB dėl gamtinių dujų vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, panaikinančia Direktyvą 2003/55/EB (OL 2009 L 211, p. 94).

4. Reikalavimai taikomi gamtinių dujų Sistemos operatoriumi.

5. Reikalavimuose vartojamos šios sąvokos:

5.1. **Atitikties pareigūnas** – asmuo, gamtinių dujų Sistemos operatoriaus vadovo paskirtas atsakingu už atitikties programos priežiūrą.

5.2. Kitos Reikalavimuose vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Įstatyme, Reglamente ir kt. teisės aktuose.

II. BENDRIEJI ATITIKTIES PROGRAMOS REIKALAVIMAI

6. Sistemos operatoriaus rengiamoje atitikties programoje nustatoma:

6.1. Sistemos operatoriaus taikytinos priemonės, kuriomis siekiama išvengti diskriminacinio elgesio gamtinių dujų skirstymo ir laikymo sistemos naudotojų atžvilgiu;

Punkto pakeitimai:

Nr. [O3-93](#), 2014-03-28, paskelbta TAR 2014-03-28, i. k. 2014-03605

6.2. konkrečios Sistemos operatoriaus darbuotojų pareigos, įgyvendinant atitikties programoje nustatytas priemones;

6.3. Sistemos operatoriaus turimos konfidencialios informacijos disponavimo sąlygos ir tvarka;

6.4. metinės atitikties programos ataskaitos rengimo, viešo, kiek tai nėra susiję su konfidencialia Sistemos operatoriaus informacija ar dokumentais, skelbimo ir pateikimo Komisijai tvarka;

6.5. atitikties programos priežiūros tvarka.

7. Sistemos operatorius užtikrina tinkamą atitikties programoje nustatytų priemonių įgyvendinimo stebėseną.

8. Sistemos operatorius plėtoja, tobulina ir atnaušina atitikties programą.

9. Sistemos operatoriaus atitikties programa yra privaloma visiems Sistemos operatoriaus darbuotojams.

10. Su atitikties programa Sistemos operatoriaus darbuotojai supažindinami Sistemos operatoriaus vidaus darbo taisyklėse nustatyta tvarka.

III. SPECIALIEJI ATITIKTIES PROGRAMOS REIKALAVIMAI

11. Reikalavimų 6.1 punkte nurodytoms Sistemos operatoriaus taikomoms priemonėms nustatomi šie reikalavimai:

11.1. Sistemos naudotojams paslaugos turi būti teikiamos vienodomis sąlygomis, o su paslaugų teikimu susiję sistemos naudotojams nustatomi įpareigojimai turi būti aiškiai apibrėžti, skaidrūs ir negali jų diskriminuoti;

11.2. Sistemos naudotojams paslaugos turi būti teikiamos taikant pagrįstą ir aiškią paslaugų kainodarą, prieš 30 kalendorinių dienų raštu informuojant sistemos naudotojus apie numatomas paslaugų kainas ir paslaugų teikimo sąlygų pasikeitimus, sudarant lygias galimybes bei sąlygas, prijungiant gamtinių dujų įrenginius prie gamtinių dujų sistemos ar keičiant dujų įrenginių prijungimo sąlygas teisės aktų nustatyta tvarka, taip pat teisės aktų tinkamas įgyvendinimas, nesudarant prielaidų sistemos naudotojo diskriminacijai;

11.3. Sistemos operatoriaus darbuotojai, bendraudami su sistemų naudotojais:

11.3.1. veikia išimtinai Sistemos operatoriaus vardu ir interesais;

11.3.2. negali teikti rekomendacijų ar išsakyti savo nuomonės dėl rinkos situacijos, t. y. turi išlikti visiškai nepriklausomi ir nešališki bet kokių rinkoje esančių sistemos operatorių atžvilgiu ir nukreipti sistemos naudotojus į visiems rinkos dalyviams vienodai prieinamus informacijos šaltinius.

12. Reikalavimų 6.2 punkte nurodytoms Sistemos operatoriaus darbuotojų pareigoms taikomi šie reikalavimai:

12.1. Sistemos operatoriaus darbuotojai, rengiantys paslaugos kainas ir jų taikymo tvarką, privalo užtikrinti, kad paslaugų teikimo principai būtų lengvai suprantami, sąlygos būtų aiškos ir nediskriminuotų sistemos naudotojų;

12.2. Sistemos operatoriaus darbuotojai, atsakingi už naujų ar esamų sistemos naudotojų įrenginių prijungimą prie Sistemos operatoriaus sistemos, turi užtikrinti, kad sistemos naudotojams teisės aktuose nurodyti prijungimo prie gamtinių dujų skirstymo sistemos reikalavimai būtų taikomi vienodai, nediskriminuojant atskirų sistemos naudotojų ar sistemos naudotojų grupių. Sistemos operatoriai, planuojantys gamtinių dujų sistemos plėtrą ir naujų vartotojų prijungimą, sistemos naudotojams pateikia vienodos apimties informaciją apie planuojamą plėtrą;

12.3. Sistemos operatoriaus darbuotojai, kurių kompetencijai priskirtas paslaugų nutraukimo organizavimas ir koordinavimas, kai yra vykdomi planiniai Sistemos operatoriumi priklausančios gamtinių dujų skirstymo ir laikymo sistemos darbai ar dėl kitų priežasčių, privalo užtikrinti savalaikį visų sistemos naudotojų, kuriems bus laikinai nutrauktas ar apribotas gamtinių dujų perdavimo, skirstymo ir (ar) laikymo paslaugų teikimas, informavimą, laikantis teisės aktų, Sistemos operatoriaus norminių vidaus teisės aktų bei su sistemos naudotojais sudarytų sutarčių sąlygų;

Punkto pakeitimai:

Nr. [03-93](#), 2014-03-28, paskelbta TAR 2014-03-28, i. k. 2014-03605

12.4. visi gamtinių dujų skirstymo ir laikymo sistemos naudotojai apie gamtinių dujų skirstymo ir laikymo paslaugų nutraukimą ar apribojimą turi būti informuojami vienodomis sąlygomis, nediskriminuojant atskirų sistemos naudotojų ar sistemos naudotojų grupių;

Punkto pakeitimai:

Nr. [03-93](#), 2014-03-28, paskelbta TAR 2014-03-28, i. k. 2014-03605

12.5. Sistemos operatoriaus darbuotojai turi tinkamai bei vienodomis sąlygomis įgyvendinti visus kitus teisės aktuose ir Sistemos operatoriaus norminiuose vidaus teisės aktuose įtvirtintus reikalavimus, susijusius su Sistemos operatoriaus paslaugų teikimu sistemos naudotojui.

13. Reikalavimų 6.3 punkte nurodytos Sistemos operatoriaus turimos konfidencialios informacijos disponavimo sąlygos ir tvarka grindžiami šiais reikalavimais:

13.1. Sistemos operatoriaus darbuotojams draudžiama pasinaudoti turima informacija taip, kad būtų diskriminuojami atskiri Sistemos operatoriaus sistemos naudotojai ar sistemos naudotojų grupės;

13.2. konfidencialią informaciją gali žinoti tik tie Sistemos operatoriaus darbuotojai, kuriems ši informacija yra būtina darbo funkcijoms vykdyti arba kurie tokią informaciją sužinojo dėl savo užimamų pareigų;

13.3. jeigu konfidenciali informacija pagal teisės aktus turi būti atskleista ar prie jos visiems rinkos dalyviams suteikiamas priėjimas, tai ji turi būti atskleidžiama ar suteikiamas priėjimas prie jos visiems rinkos dalyviams vienu metu, vienodomis sąlygomis;

13.4. Sistemos operatoriaus turimai informacijai konfidencialumo statusas suteikiamas Sistemos operatoriaus norminiuose vidaus teisės aktuose nustatyta tvarka;

13.5. už konfidencialumo reikalavimų pažeidimą Sistemos operatoriaus darbuotojai atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

14. Reikalavimų 6.5 punkte nurodytai atitikties programos priežiūros tvarkai taikomi šie specialieji reikalavimai:

14.1. siekiant atitikties programos veiksmingumo, Sistemos operatorius vykdo atitikties programos priežiūrą;

14.2. Sistemos operatoriaus vadovas paskiria atitikties pareigūną, kuris atlieka šias pagrindines funkcijas:

14.2.1. prižiūri atitikties programos vykdymą ir įgyvendinimą;

14.2.2. kaupia, analizuoja ir apibendrina informaciją apie atitikties programoje numatytų priemonių bei tikslų įgyvendinimą;

14.2.3. reguliariai atlieka duomenų analizę ir vertina gautus rezultatus;

14.2.4. diegia naujas sistemos naudotojų nediskriminavimą užtikrinančias priemones;

14.2.5. pasibaigus vieniems kalendoriniams metams, skaičiuojamiems nuo Sistemos operatoriaus atitikties programos parengimo dienos, kiekvienais metais per 30 kalendorinių dienų parengia ir viešai, kiek tai nėra susiję su konfidencialia Sistemos operatoriaus informacija ar dokumentais, paskelbia bei pateikia Komisijai metinę atitikties programos ataskaitą, kurioje nurodo taikytas priemones.

15. Asmuo, Sistemos operatoriaus vadovo paskirtas atitikties pareigūnu, vykdydamas atitikties programoje nurodytas atitikties pareigūno funkcijas, veikia nepriklausomai, neatsižvelgdamas į asmens pavaldumą pagal Sistemos operatoriaus organizacinę valdymo struktūrą, ir turi teisę naudotis visa jo funkcijoms vykdyti reikiama Sistemos operatoriaus ir visų susijusių įmonių informacija.

16. Asmens, Sistemos operatoriaus vadovo paskirto atitikties pareigūnu, kontaktiniai duomenys skelbiami internetinėje Sistemos operatoriaus svetainėje. Sistemos operatorius sistemos naudotojams sudaro galimybę darbo valandomis kreiptis į atitikties pareigūną atitikties programos vykdymo klausimais.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

17. Komisija turi teisę reikalauti, kad Sistemos operatoriaus parengta atitikties programa atitiktų Reikalavimus. Sistemos operatorius privalo pakoreguoti ir patiekti Komisijai patikslintą atitikties programą per Komisijos nustatytą protingą terminą.

18. Sistemos operatoriaus parengta atitikties programa taisoma, keičiama ir papildoma atitikties pareigūnui pateikus atitinkamus pasiūlymus Sistemos operatoriaus vadovybei. Apie atitikties programos taisymą, keitimą ir papildymą Sistemos operatorius informuoja Komisiją per 5 darbo dienas nuo minėto veiksmo atlikimo dienos.

19. Sistemos operatorius už šių Reikalavimų nesilaikymą atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

Pakeitimai:

1.

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, Nutarimas

Nr. [O3-93](#), 2014-03-28, paskelbta TAR 2014-03-28, i. k. 2014-03605

Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2012 m. birželio 18 d. nutarimo Nr. O3-149 „Dėl Reikalavimų gamtinių dujų skirstymo sistemos operatoriaus rengiamai atitikties programai patvirtinimo“ pakeitimo